

Rapport og sluttmelding Skjema for løpende rapport eller sluttmelding til de regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK)

2012/1122-9

Dokument-id: 997406 Dokument mottatt 22.03.2018

Kronisk smerte og symptomer assosiert med dysfunksjonell pusting (2012/1122)

---

1. Generelle opplysninger

a. Prosjektleder

CRIStin Person ID	17667
Navn:	Gunnvald Kvarstein
Akademisk grad:	Dr med
Klinisk kompetanse:	Anestesiologi
Stilling:	Professor
Arbeidssted:	Universitetet i Tromsø Norges arktiske universitet
Arbeidsadresse:	Smerteavdelingen
Postnummer:	9038
Sted:	Tromsø
Telefon:	92295309
E-post adresse:	gkvarste@online.no

b. Prosjekt

Hvilket prosjekt gjelder sluttmeldingen/rapporten?	Kronisk smerte og symptomer assosiert med dysfunksjonell pusting (2012/1122)
--	--

---

2. Sluttmelding/rapport og etisk vurdering

Sluttmelding

Kortfattet, allment forståelig framstilling av prosjektets konklusjoner. Dette gjelder både positive

og negative funn.

Formål: Hensikten med studien var å undersøke forekomst av symptomer som har vært assosiert med dysfunksjonell pust hos pasienter henvist til en tverrfaglig smertepoliklinikk, samt å undersøke hvilke faktorer som er assosiert med symptomer som har vært forbundet med dysfunksjonell pust.

Teoretisk grunnlag: Studien tok hovedsakelig utgangspunkt i litteratur om smerte, smertefysiologi, nevrofysiologisk regulering av pust og litteratur om antatte sammenhenger mellom pust og symptomer som har vært assosiert med dysfunksjonell pust. Litteratur om angst, og særlig angst som trekk ("trait") eller tilbøyelighet ved personligheten, har også vært av betydning.

Metode: Studien var en tverrsnittsundersøkelse basert på spørreskjema. Utvalget bestod av 108 voksne pasienter med langvarige smerter henvist til Avdeling for smertebehandling på Oslo universitetssykehus. Spørreskjemaene som er beskrevet er Brief pain inventory (BPI), Spielberger state-trait anxiety inventory (STAI) og Nijmegen questionnaire (NQ). NQ ble oversatt fra engelsk for å gjennomføre studien.

Resultater: Resultatene viste at mange pasienter med langvarige smerter også opplever symptomer som har vært assosiert med dysfunksjonell pust. Mer enn fire av ti deltakere hadde sumskår på NQ høyere enn den vanligste og konservative cut-off verdien (23), som har vært brukt ved screening for dysfunksjonell pust i andre studier. En median sumskår for NQ på 19 i dette materialet er også høyt sammenliknet med de som har vært rapportert fra tidligere studier med friske voksne i andre europeiske land med et gjennomsnitt på rundt 10. Resultatene viste også at forekomsten av symptomer som har vært assosiert med dysfunksjonell pust, var signifikant (om enn moderat) forbundet både med angst som trekk ved personligheten og med den sterkeste smerteintensiteten deltakerne hadde opplevd den siste uken.

Konklusjon: Studien viste at pasienter med langvarige smerter henvist til en tverrfaglig smerteklinikk også har en stor byrde av symptomer assosiert med dysfunksjonell pust og at disse symptomene er forbundet både med angst som trekk og den sterkeste smerteintensiteten deltakerne hadde opplevd den siste uken. Metodiske problemstillinger, og spesielt en lav responsrate, begrenser imidlertid muligheten til trekke konklusjoner for om funnene også gjelder den større gruppen av pasienter som utredes og behandles poliklinisk på smerteklinikker.

Kortfattet redegjørelse for gjennomføringen av prosjektet i forhold til opprinnelig søknad og plan for gjennomføring.

Prosjektet er i all vesentlighet gjennomført i henhold til opprinnelig søknad og plan for gjennomføring. Det ble hentet inn helseopplysningene med metoder (spørreskjema) som planlagt og opplysningene ble brukt i prosjektets statistiske analyser. På grunn av tidsmessige begrensninger greide ikke prosjektet å rekruttere så mange deltakere som var satt som mål (150), men allikevel tilstrekkelig (108) til å få normalfordelte data for de viktigste variablene. Prosjektet ble gjennomført med god margin innenfor prosjektets planlagte tidsramme (start: 01.08.2012,

slutt: 01.07.2021) selv om lav responsrate førte til at rekrutteringen, prosjektet og mastergradsutdanningen tok lenger tid enn ønsket. Vi har ikke registrert ulemper for deltakere eller manglende forsvarlighet i gjennomføringen av prosjektet.

Lenke til eventuell publikasjon	https://www.degruyter.com/view/j/sjpain.2016.12.issue-1/j.sjpain.2016.05.020/j.sjpain.2016.05.020.xml
---------------------------------	---

---

3. Vedlegg

#	Type	Filnavn	Lagt inn dato
1.	Sluttmelding / publikasjon	PainAndDB_SASP_2016.ppt	19.03.18

---

4. Ansvarserklæring

Jeg erklærer at prosjektet vil bli gjennomført

I henhold til gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer

I samsvar med opplysninger gitt i denne søknaden

I samsvar med eventuelle vilkår for godkjenning gitt av REK
